

PEĆ S VITEZOM ISKOPANA NA NOVOJ VESI

• Vrijedan arheološki nalaz najvjerojatnije je kopija peći proizvedene u dvorskoj radionici ugarskog kralja Ladislava V. između 1454. i 1457. godine

Ostaci lončarske radionice iz XV. stoljeća pronađeni su prekjučer na gradilištu poslovnoga kompleksa »Centra Kaptol« na Novoj vesi. Uz to, pronađeno je i nekoliko gotovo posve sačuvanih dijelova peći, tzv. pećnjaka koji su, kako kaže arheolog Boris Mašić, najvjerojatnije kopije gotičke »peći s vitezom«. Prva takva peć proizvedena je, naime, u dvorskoj radionici ugarskog kralja Ladislava V. između 1454. i 1457. godine.

– Pećnjaci su pronađeni uz temelje nekadašnje upravne zgrade »Astra obuće« prilikom iskopa za poslovni kompleks »Centra Kaptol«, tj. radova koje stručna ekipa Muzeja grada Zagreba stalno nadgleda. Već su prvi nalazi pobudili veliko zanimanje arheologa i odmah smo počeli iskopati – rekao je B. Mašić koji istražuje spomenuto nalazište. Izlaskom na teren

Pećnjak s kruništa peći s prikazom anđela koji u ruci nosi dva štitasta grba

• Takva je peć bila i na Medvedgradu, no od nje je sačuvano samo nekoliko ulomaka

ustanovljeno je da je dio pećarske jame oštećen za vrijeme novijih građevnih radova, ali i prijašnjim gradnjama na toj lokaciji.

– Kako su pećnjaci bili razlomljeni, odmah smo ih u nedjelju spojili, već na gradilištu, a potom ih odnijeli u depo Muzeja grada Zagreba. Nakon čišćenja i restauracije o cijelom ćemo nalazu moći reći više. Zasad je sigurno samo da je pećar s Nove vesi imao kalupe za »peć s vitezom« koji potječu iz dvorske radionice u Budimu što svakako svjedoči o visokoj kulturi stanovanja u ondašnjem Zagrebu, ali i o zavidnoj platežnoj moći njegovih stanovnika – objasnio je Mašić i dodao da su bili veoma iznenađeni očuvanošću pećnjaka koji kvalitetom nimalo ne odudaraju od budimskoga izvornika. Kako kaže, jedna takva peć nalazila se i na Medvedgradu, no od nje je saču-

Pećarska radionica i dijelovi kaljeve peći pronađeni su na gradilištu »Centra Kaptol« na Novoj Vesi Snimio R. ANIĆ

vano samo nekoliko ulomaka.

Zanimljivo je i to da pećar koji je u drugoj polovini XV. stoljeća radio na lokaciji današnje Nove vesi 9, koliko je poznato, nije zabilježen ni u jednom povijesnom izvoru. O njemu, a i o tehnologiji pečenja

pećnjaka, naglašava Mašić, detalji bi se mogli znati već do kraja tjedna, dokad arheolozi planiraju završiti istraživanje jame za pečenje pećnjaka na Novoj vesi.